

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK

1994
7. JAN.

Letnik XLIX
Štev. 1 (2736)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

P. b. b.

Konec leta je na posledicah levkemije umrl v Oberndorfu na Salzburškem znani in priznani režiser, mislec, kritik in humanist, žurnalista Axel Corti. Evropejec in Avstrijec v najboljšem pomenu besede, po očetovi strani je bil italijanskega, po materi poljskega porekla, doraščal je v Parizu, kamor so starši zbežali pred fašizmom in nacizmom, se Corti nikoli ni spajdal s močnimi in mogočnimi, ampak je bil zaradi svoje nepodkupljivosti čist in jasen smerokaz in kompas skozi divjino prilizunstva, korupcije poceni prijateljstva in sebičnosti. V oddaji „Schall-

Smrt Axla Cortija

dämpfer“ je na svojstven način žigosal zgoraj omenjene „kva-



lifikacije“ in se postavil na stran šibkejših, tudi koroških Slovencev, ko so nas hoteli 1976 šteti kot živino ali drugo robo. S filmom „Wohin und zurück“ je dosegel najvišja mednarodna priznanja. Najvažnejše pa je bilo, da je strgal masko avstrijski komodnosti in zlaganosti in ostro in boleče povedal, da je ta država sokri-va nacističnih zločinov in grozodejstev nad Judi.

Corti je umrl, preden je dokončal svoje poslednje delo „Radetzkijs marš“. Izgubili smo tihega vpijočega v pustniji profita in vsakdanjega vrveža. Ostal bo v našem spominu.



Sneg, veter in mraz so v zasneženo naravo zarisali svo-je enkratne podobe in iz dreves napravili skulpture, v katerih lahko z malo fantazije spoznamo bajna bitja div-je jage, pehtro babo in škopnja-ka. A čim bo sonce gor-keje posijalo in se bo dan potegnil (do Treh kraljev je po starem kmečkem izročilu in pravilu že za en petelinov korak daljši), bo ta enkratna naravna kulisa izginila.

Občni zbor Rizzijevega društva Pokrovitelj Svet Evrope

Proponenti društva Vincenz Rizzi, univ. prof. dr. Dietmar Larcher, mag. Larissa Kaiser-Krainer, dr. Marjan Sturm in dr. Helga Mračnikar so za pokrovitelja ustanovnega občnega zbora društva Vincenz Rizzi pridobili generalno sekretarko Sveta Evrope, Catherine Lalumière. Društvo se bo formalno konstituiralo v torek, dne 18. januarja 1994, v Celovcu. Namestnik generalne sekretarke Sveta Evrope, Dr. Peter Leuprecht, bo osebno prisostvoval občnemu zboru in informiral o dejavnostih Sveta

Evrope za graditev nove kulture sožitja. Proponenti društva so v preteklih tednih in mesecih pripravili vsebinsko zasnovo društva. Le-to bo delovalo v smislu konstruktivnega sodelovanja in preseganja ozkih etničnih meja. Preko večjezičnosti in učenja jezikov sosedov brez narodnostne priznavalne prisile, sodelovanja civilne družbe v prostoru Alpe-Jadran, naj bi se gradilo sožitje v tem prostoru Evrope. Ustanovnega občnega zbora se bosta udeležila tudi podpredsednik slovenskega parlamenta

dr. Lev Kreft in podpredsednik deželnega parlamenta Furlanije-Juljske-Krajine, Miloš Budin.

Proponenti društva so v preteklih tednih in mesecih navezali stike s predstavniki organizacij in društev v prostoru Alpe-Jadran, ki so pokazali pripravljenost za sodelovanje z društvom Vincenz Rizzi na podlagi konkretnih projektov.

Društvo Vincenz Rizzi ne bo nadomestilo za osrednje politične organizacije koroških Slovencev, temveč bo organizacija, ki naj bi združevala vse

tiste ljudi, ki se zavzemajo za nove oblike sožitja in sodelovanja v tem prostoru Evrope na podlagi medkulturnih in medetničnih konceptov.

Namestnik generalne sekretarke Sveta Evrope dr. Peter Leuprecht je zagotovil vsestransko moralno podporo društvu.

V imenu proponentov vabim vse tiste, ki želijo sodelovati z društvom, da se udeležijo občnega zbora društva. Vabilo lahko dobijo na začasnem se-žežu, na Tarviser Straže 16.

dr. Marjan Sturm

Manjšine in radio

DUNAJ. Zelena manjšinska zastopnica Terezija Stoisić je v zvezi z dodelitvijo prostih frekvenc za privatne radiopostaje zahtevala, da je treba močnejše kot doslej upoštevati tudi manjšine in njihove jezike. Stoisićeva je predvsem opozorila na nevarnost komercializacije teh frekvenc. Zato naj bi vse radiopostaje na dvojezičnih območjih določen del svojega oddajnega časa namenile oddajam v manjšinskih jezikih. Takšen model se je v Švici že obnesel. Če zakon o privatnih radijih zahteva mnenjsko pestrost in upoštevanje regionalnih posebnosti, potem to še v posebni meri velja prav za upoštevanje manjšinskih jezikov določenih regij.

Preberite:

str. 2. – Koliko intelektualcev prenesemo?

str. 3 – Delovanje Slovenske prosvetne zveze

str. 3 – Podelitev Drabosnjakovega priznanja Stanetu Uršiču

str. 4 – Slovenski božič v Selah

str. 4. in 5. – Novoletna koncerta SPD „Danica“ in SPD „Bilka“

str. 8 – Intervju z Jankom Zwitterom

Ansambel „Zlati zvoki“



Ob „zlatih“ zvokih se boste lahko zavrteli na plesu!

Slovenska prosvetna zveza

vabi na

42. Slovenski ples

v soboto,
8. januarja 1994,
ob 20. uri v veliki dvorani
Doma sindikatov
v Celovcu.



Za ples bosta igrala ansambel
„Zlati zvoki“
in Alpe Adria sekstet.

Rezervacije miz pri SPZ na tel. (0463)
514300-20, vstopnice v obeh slovenskih
knjigarnah in pri društvenikih

Tik pred Božičem so se otroci vrnili iz šole. Komaj so si na pragu čistili čevlje od snega, so takoj povedali, da so delavci z velikimi črkami na šolsko poslopje lepenske ljudske šole napisali: *Volkschule – Ljudska šola. Veliko presenečenje – veselili smo se odrasli in otroci. Ali je Dedek mrz prišel mimo in pridnim Lepenarjem v samotnem kraju posredoval lep božični dar? Točno vem,*



KOMENTAR

Brigitte Busch

Slovenščina ni tuj jezik!

da Dedka mraza ni in darila se le redko poklanjajo iz same radodarnosti.

Že 40 let stoji „nova“ lepenska ljudska šola s praznimi, belimi zidovi brez napisov. Pred stodesetimi leti se je začelo poučevati v dolini. Za obletnico šole smo starši v Lepeni leta 1993 pripravili razstavo o šolski zgodovini. Zgodovina šole je zgodovina vsakdanjega življenja, preživetja povesti o boju z naravo za kruh in o boju za enakopravnost. Zgodovina lepenske šole je zgodovina južne Koroške, ne v luči žarometne političnega odra, ampak iz vidika ljudstva, ki je upalo in se je balo.

Morda so prav to občinski zastopniki razumeli in prav zaradi tega hoteli preprečiti razstavo. Lepena se ni strinjala, toliko je dala in trpela v zgodovini, da ima pravico vsaj do lastne zgodovine in ima nalogo, da jo posreduje otrokom. Razstava je bila uspešna, obiskalo jo je 300 ljudi, na otvoritvi smo praznovali skoraj vso noč. Na občini smo izrazili željo za dvojezičen napis – stara zahteva in točka na dnevnem redu marsikaterih občinskih sej. Dobili smo napis tik pred božičem.

Zgodnica dvojezičnega napisa na naši šoli je prilika, da se marsikaj doseže z od-

ločnim nastopanjem in z vztrajnostjo. In s tem navadni občani lahko vplivajo na tok politike. V tem smislu je ta dvojezični napis lep božični dar za nas.

In še nekaj: Dvojezičen napis je simbol. Ne verujem v moč simbola, ki je samemu sebi namen. Slišim, da se razmišlja, kako naj bi se otroci, ki ne razumejo slovensko, učili slovenščine kot tujega jezika. Mislim, da ne smemo izhajati s tega stališča, ko govorimo o dvojezičnem pouku. Slovenščina ni tuj jezik na Koroškem, kot slovensko govoreči niso tujci na Koroškem. Slovenščina se govori in je s tem izraz regionalnega življenja, gotovo se premalo sliši in vidi – predvsem v javnosti. Skrit jezik je, tuj jezik pa ni. Treba je razmišljati, kako spravimo proč vse, kar ga zakriva, in kako pripravimo vsakdanja srečanja v tem jeziku in s tem jezikom. Gotovo je motivacija za učenje jezikov spoznavanje, da jezik omogoča in olajša vezati stike in odnose in razširiti lastno obzorje. Dvojezičen napis je simbol priznavanja obeh jezikov in majhen korak, da se slovenščina ne dojame kot tuj jezik, ampak kot jezik srečanja, izmenjave in skupnih doživetij.

Vladimir Wakounig:

„Filozofov ne potrebujemo!“ ali pa: Koliko intelektualcev prenesemo?

„Filozofov v politiki ne potrebujemo!“ „Tisto filozofiranje je samo za nekatere v Celovcu, tu na podeželju tega ni treba!“ „Ne filozofirajte na dolgo in široko, v politiki velja samo pragmatizem.“

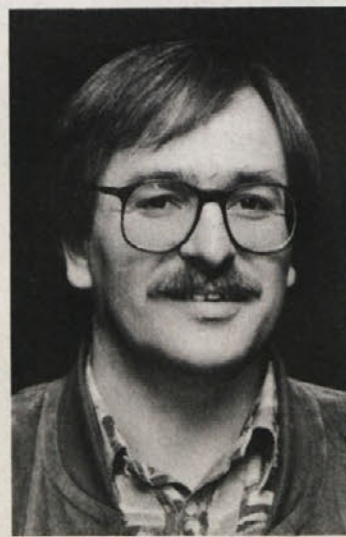
Take in podobne izjave čedalje bolj pogosto čujem iz ust ljudi, katerim je menda jasno, kako se je treba v politiki vesti. Pravijo, da so že leta in leta v politiki, in točno vedo, kaj je mogoče premakniti in česa ne. Trdijo, da „jim razne igrice v politiki niso tuje“, zato jih tudi nič več ne more presenetiti. Nazadnje so že od svojih mladostnih let aktivni in opravljajo politične funkcije. Koroško politično sceno politično poznajo najmanj tako dobro kot svoj žep.

Da je njihov odnos do politike pravilen, to jim – tako menijo – potrjuje vsakodnevna praksa. Kontakt imajo s podeželjem, ne pa z mestom, kjer so samo politične centrale. V mestu, tam se lahko filozofira, ker ni kaj pokvariti. Na podeželju takšno filozofiranje ni dopustljivo, tu je treba ukrepati, praktično in pragmatično. Na podeželju je treba v prvi vrsti zdrave pameti, jasnih besed in napovedi, brez velikega marvanja in lepega govoričenja.

Če nekoliko površno ocenim politično prakso zadnjih dvajsetih let, ki sem jih zavestno doživel kot politično zainteresiran, potem opazim svojevrsten razvoj zadržanja manjšinskopolitičnih funkcionarjev. V času, ko so koroški Slovenci namerno iskali solidarnost z nemškogovorečimi, ko so se ustanavljali solidarnostni komiteji v različnih mestih širom Avstrije, je to „filozofiranje“ bilo kvas za politično osveščenost. Pripravljenost in odprtost intelektualcev, tudi znanstveno raziskovati diskri-

miniranje koroških Slovencev/Slovenk, sta bili odločilni, da se je toliko nemškogovorečih zanimalo za situacijo slovenske narodne skupnosti. Niso pa obstali le pri intelektualističnem zanimanju, marveč so tudi aktivno podpirali interese in politično dejavnost slovenske manjšine.

Brez teh „intelektualnih filozofov“ bi nešteti diskusij, predavanj, simpozijev, znanstvenih in poljudnoznanstvenih poročil o koroških Slovencih ne bilo. Ideje in razglabljanja, ki so se porajala v manjših in



večjih krogih in krožkih, so bistveno doprinesla k temu, da so se nekateri odgovorni v politiki resno lotili reševati odprta politična vprašanja.

Čeprav ti številni angažirani niso takoj spremenili političnega vzdušja, so vendarle ustvarili neko novo javnost, ki se je čutila odgovorna za preživetje avstrijskih manjšin in se je solidizirala z zapostavljenimi narodnostnimi skupinami.

Ne vem, kaj bi koroški Slovenci v trenutkih najhujših nemškonacionalnih napadov v resnici sami zmogli. Naj opo-

zorim samo na dolgoletno škandalozno gonjo proti dvojezičnemu šolstvu, ki so jo koroški domovinski krogi ravno pred desetimi leti sistematično zagnali. Kako bi se ta „šolska razprava“ iztekla brez „intelektualnih filozofov“, ki so v prvi vrsti prišli iz nemškogovorečih vrst? Kako bi se politični funkcionarji koroških Slovencev branili proti nesramnemu in gorostasnemu difamiranju dvojezičnega šolstva, če bi ti „intelektualni filozofi“ raznih univerz in znanstvenih institucij ne posegli v šolsko diskusijo?

Po mojem ni treba dolgih razlag in nadaljnjih vprašanj: Slovenska narodna skupnost in z njo vred politični funkcionarji so bili predvsem zaradi tega v šolski diskusiji politično tako močni in pristojni, ker so „intelektualni filozofi“ šolsko diskusijo iztrgali iz dnevnopolitičnega vzdušja in jo vodili s strokovnimi argumenti. Solidariziranje neodvisnih intelektualcev in znanstvenikov je mnoge druge opogumilo, da so se postavili na stran koroških Slovencev in se angažirali za ohranitev skupnega dvojezičnega šolstva.

Zdi se mi, da sta politična zavest in politično zadržanje slovenske narodne skupnosti bila takrat na višku in najbolj živa, ko je bilo povezovanje z neodvisnimi intelektualci še intaktno in nemoteno.

Že nekaj časa opazujem pri nekaterih slovenskih političnih funkcionarjih odklanjanje vsega, kar je povezano z drugim mišljenjem, nenavadnimi argumenti in intelektualci. Rekel bi, da se čedalje bolj razširja antiintelektualizem, ki odklanja vse, kar nima „našega“, „domačega“ vonja. Zaželel bi si več strpnosti in odprtosti do razmišljanj in predlogov, ki pridejo od zunaj in so včasih navzkriž z našimi. Strpnost in odprtost do novega, ki skuša prekorčiti ozke meje narodnosti, bosta zelo potrebni, če nečemo zaiti v nepremostljive probleme, ki so v prvi vrsti domači. Za slovensko narodno skupnost bo postalo tudi čedalje bolj tesno, če povezanja z lastnimi in „tujimi“ intelektualci ne bo.

Franc Wakounig

Musikschulwerk prekinil stike z Glasbeno šolo?

Politični pritisk na slovensko Glasbeno šolo in uradna politika izrivanja ter izolacije te naše osrednje glasbene izobraževalne ustanove vse bolj naraščata. Najnovejši primer te nezasižane ignorance slovenske narodne skupnosti je neupoštevanje Glasbene šole pri tekmovanju deželnega Musikschulwerka.

Sodelovanje med Glasbeno šolo in Musikschulwerkom je zadnja leta bilo zelo plodno in za obe strani zadovoljivo. Kooperacija je po načelu medsebojnega priznanja in spoštovanja dosegla že tako visoko raven, da so učenci Glasbene šole samoumevno na povabilo sodelovali na deželnih tekmovanjih Musikschulwerka in tam dosegli lepe uspehe. Uveljavilo se je spoznanje, da sodelovanje in tekmovanje le bogatijo drug drugega, hkrati pa odpravljajo predsodke in morebitna nesoglasja.

To pot je sedaj Musikschulwerk zapustil. Za letošnje tekmovanje Glasbena šola ni dobila več povabila. Na vpraša-

nje, čemu je ne vabijo, je dobila odgovor, da so tekmovanja Musikschulwerka v prihodnje odprta le še za njegove oddelke.

Poteza oz. odločitev Musikschulwerka se sklada z deželno politiko do Glasbene šole oz. do upoštevanja ali bolje rečeno neupoštevanja njenih predlogov in teženj. Pristojni deželni referent za kulturo, vicedeželni glavar Peter Ambrozy se z vso silo brani, da bi Glasbeno šolo obravnaval enakopravno Musikschulwerku. V bistvu zahteva, da se Glasbena šola odpove svoji samostojnosti in se docela vključi v Musikschulwerk kot dodaten oddelek. To bi pomenilo, da bi Glasbena šola izginila, da bi slovenščina kot učni jezik prej ali slej izrinila nemščina, s čimer bi vzgoja otrok v materinščini docela šla po vodi, da bi nadalje tudi visoki glasbenoizobraževalni nivo, ki ga ima Glasbena šola sedaj, padel na bistveno nižjo stopnjo Musikschulwerka. Na kratko povedano, dežela ni pripravljena akceptirati Glas-

bene šole in jo kot izobraževalno ustanovo tudi enakovredno Musikschulwerku podpreti.

Glasbena šola je pokazala pripravljenost za dialog in za sodelovanje z deželo. Celotno vključitev v Musikschulwerk pod določenimi, itak minimalnimi pogoji, bi zanj prišla v poštev. O tem so se poleti 1993 stekli pogovori, ko je bilo treba rešiti vprašanje občine, ki bi Glasbeno šolo vzela pod svoje okrilje. Celovec se je izgovarjal na Musikschulwerk oz. na njegovega vodjo Scherra, ta pa na Ambrozija.

Kulturni referent Ambrozy se ni čutil pristojnega in je vso zadevo zvalil na deželnega glavarja, v tem primeru Zernatta. No, ta pa je poslal žogo nazaj k Ambroziju.

Figa Glasbeni šoli namesto povabila na deželno tekmovanje Musikschulwerka je očitna nova poteza v tej politični ping-pong igrici na račun strokovne glasbene izobrazbe slovenskih otrok na Koroškem.

Njet prav v fazi pogovorov med Glasbeno šolo in deželno

vlado potrjuje domnevo, da pogovorni partner na Arnulfovem trgu v bistvu ne išče enakopravnega dialoga, ampak hoče Glasbeno šolo spraviti na kolena, da bo sprejela vse pogoje, ki jih bo deželna vlada diktirala. In ta diktat gre v smer kapitulacije Glasbene šole.

Simon Wiesenthal 85 letnik

31. decembra 1993 je inž. Simon Wiesenthal, vodja Judovskega dokumentacijskega arhiva na Dunaju, praznoval svojo 85. obletnico. Rodil se je borec proti pozabi nacističnih grozodejstev nad judovskim narodom in sploh nad človeštvom leta 1908 v Buczaczu v Galiciji. V Pragi je zaključil študij arhitekture, leta 1941 so ga Nemci ujeli in spravili v kacet. Do osvoboditve leta 1945 v Mauthausnu je Wiesenthal moral skozi dvanaest taborišč smrti. Takoj po koncu vojne se je posvetil iskanju nacističnih zločincev, ki so se potuhnili ali masovno

zbežali v Južno Ameriko, in v ta namen ustanovil Dokumentacijski arhiv. Wiesenthal, ki ni nikoli in nikdar iskal maščevanja, ampak mu je šlo zgolj za pravico in resnico, je našel Adolfa Eichmana, tehničnega vodjo „Endlösung“ judovskega vprašanja, komandanta kacet Treblinka Franza Stangla, gestapovca Karla Silberbauerja, ki je zaprl Anno Frank, zbral je celoten spisek esesovskih oficirjev in šarž. Do danes je Wiesenthal privedel pred sodišče nad 1000 nacističnih zločincev. Izdal je vrsto knjig in bil deležen najvišjih mednarodnih odlikovanj.

SPZ predstavila program za leto 1994 Izobraževanje kot stalnica kulturnega dela

V ospredju programskih težišč Slovenske prosvetne zveze (SPZ) za leto 1994 so izobraževanje, gledališka dejavnost ter izgradnja sociokulturnega centra v Šentjanžu v Rožu. To sta poudarila podpredsednica SPZ Helena Verdel in tajnik Janko Malle.



Dr. Janko Malle

Izgradnja sociokulturnega centra v stari ljudski šoli v Šentjanžu, ki bo največji projekt SPZ v tem letu, bo potekala v več fazah. Prva stopnja izgradnje naj bi bila letos zaključena. V prvem nadstropju bo SPZ uredila zelo gibčno in mobilno etnološko razstavo (600 eksponatov je na razpolago) z novo razstavno tehniko. V bistvu gre za celovit prikaz sociokulturnega življenja na južnem Koroškem. Mentorstvo za razstavo sta prevzela etno-

log prof. Janez Bogataj iz Ljubljane in profesor celovške univerze Dietmar Larcher, ki bo v Šentjanžu imel tudi zadnji del tečaja muzejske pedagogike. Izraz novih prijemov raziskav in študija razvoja je bilten „Na poti v vas“, v katerem je etnološka raziskovalna delavnica mladincev iz Ljubljane in Roža obdelala vsakdanjo kulturo v Šentjanžu in Bilčovsu s poudarkom na prvi polovici 20. stoletja. Bilten „Na poti v vas“ je del knjižnega daru SPZ za leto 1994.

Za letošnjo 80-letnico SPD „Radiše“ bojo mladinci iz Slovenije in Koroške v energetskih in poletnih počitnicah raziskovali vsakdanjo kulturo na Radišah.

Center v Šentjanžu naj bi služil tudi uresničitvi nadregionalnega kulturnega sodelovanja in povezavi v alpe-jadranskem prostoru, potrebe kraja in domačinov pa bo evindetirala posebna delovna skupina.

Izobraževanje in usluge

SPZ je kot ena od obeh kulturnih organizacij koroških Slovencev tudi servisna ustanova za prosvetna društva. Namen izobraževanja je, da se dvigne raven samostojne in

kulturne dejavnosti društev, torej profesionalizacija dela in usposabljanje društvenikov za opredeljevanje raznih projektov. Zato bo SPZ izobraževalne ponudbe za usposabljanje društevnikov nadaljevala.

Gledališka dejavnost

Zanimanje za gledališče čedalje bolj raste, kar med drugim potrjuje približno 25 premier v preteklem letu. SPZ je k tej bilanci prispevala tri samostojne premiere. Kot je dejal tajnik Malle, pa ni poglobitni namen SPZ, da takorekoč konkurira s prosvetnimi društvi na odrskem področju, ampak da društvene gledališke skupine in odrske iniciative, kot sta to na primer „Gledališče ob Dravi“ in „Samostojno gledališče“ v Šentjakobu v Rožu, podpira organizacijsko in finančno in da skrbi za gostovanja poklicnih gledaliških skupin iz Slovenije. Izkazalo se je, da prav sodelovanje s profesionalci iz Slovenije, najsi so to režiserji ali igralci, dviga igralsko raven domačih gledališčnikov.

SPZ je za letos uspelo organizirati vrsto dobrih predstav iz Slovenije. Tako bo v petek, 25. februarja 1994, v sodelovanju s



Dr. Helena Verdel

celovškim Mestnim gledališčem premiera Strindbergove „Gospodične Julije“, s katero bo Mladinsko gledališče v Ljubljani gostovalo kar sedemkrat v Celovcu. V nedeljo, 27. februarja 1994, pa bo prav tako Mladinsko gledališče v Mestnem gledališču predvajalo uspešnico „Šeherezada“. Načrtovana so še gostovanja Celjskega gledališča, ljubljanske Drame in Lutkovnega gledališča v Ljubljani, Glasbeno-gledališka predstava „Jošt in

Jaka“, to je slovenska varianta Buschove uspešnice „Max in Moritz“ v prevodu Ervina Fritza in z glasbo Gabrijela Lipuša, bo edina samostojna gledališka produkcija SPZ v tem letu. Igrali bojo domači akterji.

Mesečno slovenski film

Skupaj z alternativnim kinom bo SPZ enkrat mesečno (začetek že v januarju) ponudila v Volkskinu slovenski film. Bistven sestavni del delovnega programa pa so sodelovanja s slovenskimi in avstrijskimi kulturnimi iniciativami. V ta sklop sodijo gostovanja predstave „Prizori s Prežihom“ v Ljubljani (7. januarja), Celju (22. januarja) in Slovenskih Konjicah (8. februarja za slovenski kulturni praznik) in nastopi skupine „Beton“ in Janija Oswald. V avstrijskem prostoru se je sodelovanje z ARGE Region-Kultur izkazalo kot zelo plodno, podprla pa bo SPZ tudi pobudo KUMST v Žitari vasi in dejavnost kulturnega društva pri Joklnu.

Glede sodelovanja s Krščansko kulturno zvezo, ki je prejšnja leta bilo konstruktivno, ker je slonelo na dialogu, pa SPZ ugotavlja, da se je v preteklem letu ohladilo. Vzrok temu je bila kritika SPZ, da je KKZ z vključevanjem v temeljno glasovanje pospešila politizacijo kulture. Lani tudi ni bilo pogovora o delu, ki naj bi ga turnusno organizirala KKZ. Zato bo SPZ takoj podvzela za pogovore, ker je dialog temelj kultiviranega sodelovanja.

Franč Wakounig

Drabosnjakovo priznanje Stanetu Uršiču

V ponedeljek, 27. decembra preteklega leta, so se Slovenska prosvetna zveza, Zveza slovenskih organizacij ter predstavniki društva „Jepa-Baško jezero“ pri Miklavžu v Bilčovsu poklonili Stanetu Uršiču, velikemu prijatelju in podporniku koroških Slovencev, ki je dopolnil sedemdeset let.

Govoriti o Stanetu Uršiču je, kot bi vodo nosil v Dravo. S svojim nesebičnim delovanjem v prid „svojim“ koroškim Slovincem je vrhunski slovenski menedžer, kar je Stane bil do svoje upokojitve, pomagal tam, kjer je bila sila ali potreba najhujša, najsi je to bila Glasbena šola, lutkarji KDZ, otroški vrtci ali pa njegovo domače prosvetno društvo, „Jepa-Baško jezero“. Stane si je s tem delom, ki ni poznalo svetovnonazorskih les in zaprek, pridobil med koroškimi društveniki velik sloves in uživa med nami spoštovanje in priljubljenost.

Stane Uršič je po rodu koroški Slovenec, rojen je bil 27.

septembra 1923 v Bačah pri Baškem jezeru. Njegova mati je bila iz slavne in narodno zavedne Trunkove družine, kot njen stric Jurij, ki je kot slovenski duhovnik moral po plebiscitu zapustiti Koroško, odšel v Ameriko in tam dočkal častljivo starost 103 let.

V bistvu je cela Stanetova družina na lastni koži doživela nacionalno pijanost nemških koroških krogov po plebiscitu 1920. Oče je zgubil službo pri beljaški železniški direkciji in odšel v Jugoslavijo. Stane je doraščal takorekoč v diaspori, a svojih stikov, korenin in povezav s Koroško nikoli ni zavrzel, pozabil. Zaključil je ljubljansko klasično gimnazijo, se

vključil v OF in doživel usodo slovenskega študenta pod fašistično in nacistično okupacijo Slovenije od 1941-1945. Med drugim je bil zaprt in obsojen na prisilno delo. Po vojni je študiral ekonomijo, jo zaključil in nekaj časa delal v zunanjem ministrstvu v Beogradu. Po vrnitvi v Ljubljano je delal pri Ljubljanski banki, od leta 1953 pa do upokojitve pa je bil pri Intertrade in je to podjetje s svojim znanjem in strokovno podkovanostjo ter mednarodnimi stiki pripeljal do velikih gospodarskih uspehov.

Ob vsem delu pa Stane ni pozabil svojih koroških Slovencev. Leta 1973 je prevzel od Staudacherja tajništvo Kluba koroških Slovencev v Ljubljani, od leta 1988 je njegov podpredsednik. S predsednikom Bogom Grafenauerjem sta kongenialen par pri utrjevanju stikov s Koroško in uveljavljanju interesov naše narodne skupnosti. Stane je pričel in tudi zvozil številne akcije v pomoč svojim rojakom tostran Karavank, ne da bi za to zahteval plačila ali zahvale. Za vse njegovo delo mu je Slovenska prosvetna zveza podelila 27. 12. 1993 Drabosnjakovo priznanje, ki mu ga je predala podpredsednica Helena Verdel. Lavdacijo je imel tajnik Janko Malle. Čestitkam se pridružuje uredništvo SV.

Franč Wakounig



„Gasilska“ slika s Stanetom Uršičem

Termin za vložitev prošenj pri sosvetu: 15. 1. 1994

Opozarjamo društva, da je treba vložiti prošnje za finančno podporo pri Uradu zveznega kanclerja najkasneje do **15. januarja 1994**. Prošnje, ki bodo prispele prepozno, narodnostni sosvet ne bo obravnaval.

Izpolnjene formularje z opisom projekta in finančnim načrtom pošljite na naslov:

Bundeskkanzleramt – Verfassungsdienst

Dr. Heinz Tichy
Ballhausplatz 2
A-1014 Wien

Kopijo prošenj pa pošljite predsedniku sosveta: **dr. Marjan Sturm**, Tarviser Str. 16, 9020 Celovec. Tajništvo Slovenske prosvetne zveze vam bo radi volje pomagalo pri sestavljanju prošenj.

Formularje lahko dobite na Slovenski prosvetni zvezi v Celovcu.



Stane Uršič sprejema Drabosnjakovo priznanje



Slovenski božič Matije Tomca so uprizorili in zapeli člani kulturno prosvetnega društva v Selah

Štefanovo v zasneženih Selah

Od nekdanjega že je v Selah štefanovo važen kulturni termin. Tokrat je KPD „Planina“ pripravila zelo pester spored s koncertantnim in igralskim delom. Sodelovali so mladinski zbor pod vodstvom župnika



Na štefanovo si je selski župnik Štefan Krampač pripravil najlepše darilo za god kar sam: trden Prekmurec je odlično vodil mladinski zbor in krepko podprl mešani pevski zbor KPD „Planina“. Čestitamo!

Štefana Krampača, kvartet „Spev“ iz Škofje Loke ter mešani pevski zbor in instrumentalna skupina pod vodstvom Romana Verdelja; vsega skupaj nad osemdeset sodelujočih. 26. decembra 1993 vreme ni nič dobro kazalo za popoldanski spored v farni dvorani. Snežilo in metlo je, kot že leta ne, med šesto uro in enajsto uro je sploh zmanjkalo toka, ceste in poti so bile na debelo zasnežene. Pa kljub temu je občinstvo napolnilo farno dvorano do zadnjega sedeža in je bilo vzdušje prav božično.

Prvi del sta oblikovala mladinski zbor in kvartet „Spev“. Mladinci so ob spremljavi kitar, harmonike in klavirja zapeli božične in duhovne pesmi. Mladi instrumentalisti vsi obiskujejo Glasbeno šolo. Škofješko pevci pa so se postavili z venčkom narodnih in umetnih pesmi. V čast jim je šteti, da se niso zbalii vremena in so prišli v Sele.

V drugem delu je mešani pevski zbor „Planina“ ob orkestralno-instrumentalni spremljavi Andreje Korenjakove in Romana Verdelja na flavtah,

Ruth Ferlitscheve na violončelu in Bruna Petriška na klavirju predvajal spevoigro Matije Tomca „Slovenski božič“. Vsebinsko se odvija okoli božičnega misterija Kristusovega rojstva, ko Jožef in Marija iščeta prenočišča. Spevoigra ima v Selah že kar domovinsko pravico, saj so jo igrali že v letih 1951 in 1959. Enkrat je Marijo igrala Mica Olip-Vrtnikova, Jožefa pa obakrat Tomi Ogris. Tokrat je Marija bila Marija Oraž-Kvadnikova, Jožefa je zaigral Pavel Olip, angel božji sel pa je bila Germana Jug.

Pri vsem spoštovanju do skladatelja Matije Tomca in do vsebinsko-umetniške izpovedi sopevoigre pa je treba predvsem pohvaliti zagnanost Selanov, da so pripravili tako pester spored. Saj je samo za spevoigro bilo potrebnih nad štiri deset vaj, da o ostalih pripravah ne govorimo.

Po popoldanskem kulturnem sporedu je zvečer vselej bil štefanov ples. Tokrat pa ga je priredil DSG Sele, morala zaradi vremenskih prilik preložiti na 9. januar 1994.

Franc Wakounig

Borovlje: Uspešnica „literarni zajtrk“

„Moji predniki po očetovi strani so bili Ladinci, sam sem do šestega leta bil Slovenec, potem sem s starši odšel v Chi-

kago in bil „Ami“, po vrnitvi nazaj na Koroško sem bil „usran ami“, nato sem bil Nemec, sedaj sem pa profesor Ciesciutti.



Johannes Ciesciutti, delavski pesnik

ti. Samo German nisem bil in nisem nikoli hotel biti – tako sarkastično, ironično in kljub temu izredno ljubeznivo je v nedeljo, 2. januarja v borovljskem gradiču pri „literarnem zajtrku“ zakoličil svoje bivanjske točke pesnik Johann Ciesciutti. „Literarni zajtrk“ je zelo uspešen prijem, s katerim kulturni krožek/Kulturring hoče zainteresirati publiko približati literarno dejavnost in dogajanje v Borovljah in na Koroškem. Zanimanje za literarno branja v gradiču je izredno veliko. H. Ciesciuttiju, ki so ga njegovi vrstniki – delavci pri ASTAG imenovali „gospod Pesem/Herr Gedicht“, tako imenovani izobraženci pa „barabarski pesnik/Baraberdichter“, je prišlo okoli sto poslušalcev. Pesnik je kljub svojim blizu devetdeset letom dovtipno in zelo izčrpno odgovarjal na vprašanja.

f.w.

Novoletni koncert v Bilčovsu

Slovensko prosvetno društvo Bilka v Bilčovsu je že dalj časa imelo dogovor s komorno pevko Dagmar Schellenberger iz Berlina, da bo ob ponovnem koriščenju svojega dopusta v Bilčovsu podala celovečerni solistični koncert. Tokrat je bil termin za obe strani sprejemljiv in je tako prišlo do prvega novoletnega koncerta v organizaciji našega društva. Treba je bilo le še poiskati korepetitorja za klavirsko spremljavo. Našli smo ga v osebi Andreja Goričarja iz Ljubljane, kateri se je pred nedavnim v okviru glasbene šole že uspešno predstavil v Bilčovsu. Torej se je koncert lahko določil za nedeljo, 2. januarja, ob 17.30 uri v avli bilčovske ljudske šole.

Za boljše poznanje najprej še nekaj besed o komorni pevki in korepetitorju: Dagmar Schellenberger se je izobraževala na glasbeni visoki šoli Carl Maria von Weber v Dresdnu. Od leta 1984 je stalna članica komične opere v Berlinu, vedno spet gostuje na berlinski državni operi, na semper-operi v Dresdnu, operi v Leipzigu ter na hamburški operi. V zadnjih letih je nastopala tudi v inozemstvu, med drugim v New Yorku (v Rossinijevem La donna del lago), v Marseju (glavna vloga v Monteverdijevi Poppeji), v Bordeauxu, na Dunaju, v Italiji, Švici, na Nizozemskem in v Izraelu.

Andrej Goričar študira na akademiji v Ljubljani in je trenutno v 4. letniku. Imel je že več solističnih recitalov. Po-

gosto nastopa kot korepetitor in komorni glasbenik. Na tekmovanju glasbenikov Republike Slovenije leta 1992 v Celju je osvojil 2. nagrado v najvišji kategoriji. Udeležil se je tudi mojstrskih tečajev klavirja pri svetovno znanih profesorjih Brumbergerju in Lateinerju.

Torej, lahko rečemo, dve kompetentni osebi, kar se tiče solistične glasbe. In res sta nas izredno presenetila s svojimi izvajanjem. Na sporedu so bile pesmi na božično in novoletno temo, samospevi Schuhman- na, Čajkovskega, Mendelsohna in Brahmsa, ter arije Mozarta (Figaro), Dvoraka (Rusalka), Puccinija (Gianni Schicci) in Donizettija (Don Pasquale).

Simpatična pevka je že kar v prvem trenutku navdušila poslušalce in ob koncu sporeda so z navdušenim aplavzom „izsili- li“ še dodatek, kar sta izvajalca radevolje izpolnila.

Brez dvoma je bil to posrečen koncert, škoda le, da se ga ni udeležilo večje število poslušalcev in s tem zadostilo njegovi kvaliteti in dobrodelnemu namenu. Izkupiček gre namreč v prid Koroški deželni zvezi za psihoterapijo v Celovcu, katera ima skupno s celovsko univerzo projekt, v katerem pomagajo beguncem duševno lažje prenašati njihovo težko situacijo.

Posebna zahvala pa gre komorni pevki Dagmar Schellenberger, katera je dala v ta namen svoj zlati glas brezplačno na razpolago. **G.T.**



Andrej Goričar in Dagmar Schellenberger v Bilčovsu

Občni zbor KSŠŠ/Dunaj

Pred nedavnim je imel Klub slovenskih študentk in študentov na Dunaju svoj redni občni zbor, na katerem se je zbralo lepo število klubašev. Mnogi so prvič prišli v klub, tako da je bilo včlanjenih 11 novih študentk in študentov. V obširnem poročilu je bivši predsednik Joži Wutte nakazal politično stališče kluba do manjšinskega problema – to poročilo ni ostalo brez kritike. Nadaljeval je blagajnik, ki je svaril klubaše pred finančnim zlomom. S financami se otepa klub že nekaj let in tudi za novi odbor bo to eno najosnovnejših vprašanj.

Stari odbor je dobil razrešnico, pri volitvah za novi odbor pa sta se potegovala za mesto predsednika Rudi Kullnig in

Saša Sturm – na glasovanju je bil nato določen Saša Sturm. Tajništvo bo prevzela Tanja Koren, blagajnik pa bo tudi v bodoče Marijan Gabriel. V odboru so še: Tevži Seher, Karli Hren, Elica Vospornik in Martin Koren.

Cilji novega odbora so po eni plati konkretni (finances in pa ohranitev prostorov v Mondscheingasse), po drugi plati pa generalno vprašanje, kaj nuditi študentkam in študentom. Manjšinska politika mnoge ne zanima, tako da bo primarna funkcija kluba srečavanje slovenskih študirajočih na Dunaju. Kljub temu pa si je klub zastavil cilj, da bo bolj aktivno sodeloval v manjšinski politiki.

Karl Hren



Lidija Bavdaž in Bruno Petrischek na koncertu v Tinjah

Koncertni večer v Tinjah

Kaj je čemu bilo okvir? Koncert violinske Lidije Bavdaž in pianista Bruna Petrischka srečanju slovenskih katoliških akademikov ali pa obratno. Kraj in dan dogajanja: Dom Sodalitete v Tinjah v nedeljo, 2. prosinca zvečer.

Po vsem sodeč lahko brez slabe vesti zapišemo, da je koncert obeh mojstrov presegel utečene okvire, saj sta Bavdaževa, ki je kot pripadnica slovenske diaspore doraščala v ZDA in študirala violino na Dunaju, trenutno pa živi na Holandskem, in Petrischek doživeto in izpiljeno, pri čemer je prav „piljenja“ bilo v določenih pasajah malo preveč, predvajala skladbe Johanna Sebastian Bacha (Preludio iz Partita III BWV 1006), Georga Friedricha Händla (Sonata IV), Gojmira Kreka (Tihi večeri op. 57 št. 1) in Ludwiga van Beethovna (Sonata V Op. 24 „Frühling“). Izvajalca sta se zelo ujemala in pričakovati je, da bomo obema skupaj kaj kmalu mogli prisluhniti na tem ali onem koncertnem večeru.

Vrhunski novoletni koncert „Danice“ Ukrajinski pianistki navdušili občinstvo

Novoletni koncert SPD „Danice“ že od nekdaj sodi med izjemno kakovostne glasbene prireditve koroških Slovencev. To visoko raven so v Šentprimozu dosegli z doslednim delom na pevskem in mladinsko-glasbenem področju in z gostovanji odličnih pevskih skupin s Koroške in iz Slovenije. „Danici“ je tudi letos uspelo pripraviti koncert, ki je številno publiko navdušil in visoka pričakovanja glasbeno večjih poslušalcev še celo presegel. Razveseljivo je, da priljubljenost novoletnega koncerta „Danice“ iz leta v leto raste, kar še posebej velja za mladino, ki je v nedeljo zelo številno prišla v šentprimški kulturni dom.

Atraktivna tega koncerta je bil nastop Nine in Nataše, dveh pianistk iz ukrajinskega Užgoroda. Zapeli in zaigrali sta ukrajinsko, rusko in tri romunske pesmi in v hipu osvojili občinstvo. Prvotno bi morala

Nina Mounteanu, ukrajinska Romunka, zaigrati na cimbalu. Ta izredna točka pa je morala odpasti, ker kljub najintenzivnejšemu iskanju v celi Avstriji ni bilo možno priskrbiti tega glasbila.

Na novoletnem koncertu običajno sodelujejo skupine sosednjih društev. Tokrat je bil v gosteh mešani pevski zbor „Srce“ iz Dobrle vasi, njegov nastop v kulturnem domu je bil premierni. Dobročlanom se občutno pozna, da se pevsko razvijajo navzgor, kar je brezdvomno zasluga dirigenta Berložnika.

Od društvenih skupin „Danice“ sta nastopila mešani pevski zbor pod vodstvom Stanka Polzerja in mladinski zbor, ki ga sedaj vodi Marjana Polzer. Oba zbora sta v poklon Zakarpatju, kamor je lani vodila društvo velika turneja, zapela nekaj ukrajinskih narodnih, na sporedu pa so bile še slovenske narodne in sodobne

amerikanske uspešnice.

Predsednik Stanko Wakounig se je v svojem nagovoru zahvalil članom in prijateljem „Danice“ ter domačinom sploh za zvestobo in podporo društvu in na kratko osvetlil delo v preteklem letu, čigar vrhunec je brezdvomno bila turneja v Ukrajino. Na glasbenem področju je uspelo izdati lastno kaseto in CD-ploščo mešanega pevskega zbora.

Za letos pa „Danica“ skupaj z Globašani in zbori Slovenske gimnazije načrtuje izvedbo kantate Carmina Burana Carla Orffa.

Koncerta, čigar izkupiček je bil namenjen pomoči Užgorodu, so se poleg predsednikov SPZ in KKZ Brumnika in Zerzerja udeležili tudi škocijanski občinski odborniki s kulturno referentko Elisabetho Exnerjevo na čelu, ki je prireditelju čestitala za vrhunski novoletni koncert. Srečno na novoletnem koncertu 1995!



Mešani pevski zbor „Danice“ vedno znova preseneča s svojo kvaliteto in je gotovo trenutno najmočnejši slovenski zbor na Koroškem

Radišani so se predstavili v Tacnu

Nekaj dni pred božičem je vabilo KUD Ivan Novak – Očka iz Tacna pri Šmartnem SPD Radiše na prireditev ob iztekajočem se letu 1993.

Do stikov med obema društvoma je prišlo slučajno. Že več let po vrsti prirejajo na Šmarni gori v Sloveniji srečanje domačih zborov iz zamejstva. Ker se letos poleti neki zbor iz Koroške ni mogel udeležiti tega srečanja, so bili tja povabljeni „Radiški fantje“. Ob tej priložnosti je prišlo do pogovora med predsednico društva iz Tacna Toni Kocjanovo in predsednikom SPD Radiše Tomažem Ogrisom, ki sta se dogovorila za sodelovanje.

In res smo bili nekaj dni pred božičem Radišani povabljeni v Tacen. Geslo prireditve se je glasil: koledovanje.

Prvi del sporeda je oblikovalo tamkajšnje društvo. Mešani pevski zbor je ubrano zapel več pesmi, vmes pa je brala članica

društva pregovore in sestavke o kruhu. Te spise je zbrala nadvse aktivna Toni Kocjan, ki je med branjem pokazala občinstvu raznovrstne kruhe za posamezne praznike.

V drugem delu so se predstavile skupine SPD Radiše s pesmijo in besedo ter z instrumentalno glasbo. Izmenoma so peli pesmi mešani pevski zbor in Radiški fantje pod vodstvom Nužija Lampichlerja, vmes pa so člani društva predstavili vzvišeno planoto Radiš z vsemi njenimi vasi ter delovanje društva od ustanovitve do današnjih dni.

Proti koncu so Radišani predstavili dva običaja, ki sta na Radišah še danes živa v božičnem in novoletnem času. Najprej so zapeli pesem „Trije kralji“, katero pojejo v dneh okrog treh kraljev v vsaki hiši na Radišah. Tudi v Tacnu so oblekli kraljevska oblačila, na glavah so nosili svetle krone z

letnico 1994. Drugi božično-novoletni običaj pa sta predstavila gospodar Hanz-Rokovnik in gospodinja Lizi-Cuhlehnar. Najprej sta pokadila dvorano z dišečim kadilom, ko pa sta zaslišala „vaške pevce“, ki so prihajali k hiši, sta pripravila mošt in klobase. Medtem so peli pevci novoletno pesem „Je žalost prevelika“.

Na koncu so člani radiškega društva ob zvokih trobent zaželeli občinstvu sreče in zdravja v letu 1994.

Po kulturnem sporedu se Radišani seveda še niso odpeljali. Tacenčani so nadvse pristrčno pogostili svoje goste. Miza je bila polna raznovrstnih dobrot, domača kapljica in prijetna družina Tacenčanov jih je zadrževala. Proti polnoči pa je vstopil v dvorano ves premražen in utrujen Dedek mraz in za slovo še razveselil Radišane.

Neži Povše

Jezik je duša

JANKO MESSNER



Mit einem bombigen Publikum im Rücken...

Da je brezglavost najzanesljivejša znamenje piscev „Našega tednika“ v Celovcu, je znano, saj brez glave ne morejo imeti ne ušes ne fantazije. Zato ne vejo, s kakšnim grozljivim pokom trešči bomba v zemljo.

Pošastno, da v uredništvu ni nikogar, ki bi preprečil jezikovno pohujšanje svojega bralstva z zlorabo te smrtne besede, najsi se prikaže v nemškem pismu bralca: „Mit einem bombigen Publikum im Rücken... ist SK Aich/Dob wieder im Spitzenfeld der Bundesliga! (19. 11. '93). Siroteji ustrašeni, ti Dobljani! Obdanim od gledalcev, oboroženih z bombami, jim je gotovo od straha zlezla duša v pete, da so se ko nori ustreljali za žogo in – zmagali. Jaz pa pravim: če so Nemci militantni (kar dokazuje Wahrigov besednjak), je to njihova reč: Bombenstimme imenujejo močni, nosilni glas kakega pevca, Bombengeschäft, Bombenerfolg in Bombengeld, kadar kdo prislepari nezaslužene velikanske vsote denarja, no, pa še Bombenkerl za tüchtiger Kerl, Mordskerl. In glejte, ravno ta soznačnica, sestavljena iz Mord in Kerl, jasno dokazuje, kam pes taco moli: v zavrtni umor z bombami!

Da se ta vojskarski germanski folk navdušuje celo nad sladkimi švedskimi in seksualnimi bombami (Sexbomben), o tem sem že ne vem kdaj napisal dve jasni razorožitveni zgodbi, a kaj, literatura – takšna ali takšna – lolejev, ki ne berejo, ne more izobraževati, ne more (po)plemeniti!

Pa da se mi ne bo kdo iz uredništva NT izgovarjal, češ pism bralcev nimamo pravice počediti, kakor se mi je to pripetilo pred nekaj tedni s tistim (ne)slavnim 'kletarštajgom' v naši televizijski oddaji.

O „Predstavitvi Technologieparka“ v NT se je dr. Vrbine že v Nedelji čudil, zakaj izraza ne poslovenijo. Kolikor vem, so ga zdaj v nemščini že prekrstili v „Technologie-land“, za prevajalce v slovenščino trd oreh, ker je beseda sestavljena iz tujke in domače besede. Tako preprosto kakor „Erdbeerland“ – jagodišče ali raj jagodarjev – se ne bo dal ponasiti. Bojo morali že k Janezu Gradišniku stopiti, se z njim posvetovati, kaj bi ustrezalo in kaj ne. Seveda mu morajo prej razložiti, kaj ljudje v tem celovškem centru tehnike pravzaprav počno. S tem nasvetom zaključujem prvi letošnji pogovor, povežujem pa z njim še en nujen nasvet vsem slovenskim publicistom: če hočete, da se bojo Slovenci na Koroškem (in Kranjskem) ohranili in razvijali, vpišite na ljubljanski univerzi slovenščino! In berite Cirila Kosmaka, da se za novo leto 1994 naberete novih, svežih, sočnih besed! Prežvekovanje prepustite kravam!

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
do 9. 1.	pri Juenni v Čepičah	Nagradno kegljanje ob četrtkih, petkih od 18. ure dalje, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14. ure dalje	
Sobota, 8. 1. 20.00	v Domu sindikato v Celovcu	Slovenski ples	SPZ
Sobota, 8. 1. 19.00 in 21.00	v farni dvorani v Šmihelu	Ljubljansko lutkovno gledališče z marionetami za odrasle in mladino „ Faust “	Ciki-caki
Sobota, 8. 1. 19.30	v Dom v Tinjah	Koncertni večer – (Beethoven, Brahms) Maria Frodl – violončelo, Bruno Petrischek – klavir	Dom v Tinjah
Sobota, 8. 1. 19.00	v gostilni Malle v Selah	Športni ples DSG Sele/Zell ; Igra ansambel Obzorje	DSG Sele/Zell
Sobota, 8. 1. 13.00	pri Jerebu na Obirskem	IV. smučarska tekma – štartne številke od 11.00 naprej v cilju pri Jerebovi kajži. V primeru slabega vremena bo tekma 9. 1. ob istem času!	Alpski klub Obir
Nedelja, 9. 1. 9.30	v Kulturnem domu v Dobri vasi	Kipling – Varl: „ Radovedni slonček “; režija Tine Varl; nast. lutkovna skupina „Mi smo mi“ SKD iz Celovca. V pozdrav bo zapel otroški zbor SPD „Srce“	SPD „Srce“
Nedelja, 9. 1. 14.30	v farnem domu v Selah	Ponovitev koncerta „ Slovenski božič “; 1. del Kvartet bratov Smrtnik, mladinska skupina s Kota, mladinski pevski zbor Sele. 2. del spevoigra „ Slovenski božič “ Matije Tomca – poje MePZ Sele ob instr. spremljavi	KPD „Planina“
Ponedeljek, 10. 1. 18.00 do 20.00	Kapucinski samostan v Celovcu Waagg. 15	Slovenščina za napredujoče , 2. del; vodi strok. uč. Franc Krištof	
Ponedeljek, 10. 1. 20.00	v farnem domu v Selah	Tečaj za prvo pomoč – vodi mag. Pavel Olip; prijave tel. 7102 ali pa 0463/257054	KPD „Planina“
Sreda, 12. 1. 19.00	v Modestovem domu v Celovcu	Redni občni zbor Slovenskega kulturnega društva v Celovcu	SKD „Celovec“
Sreda, 12. 1. 19.30	v Domu v Tinjah	Dileme koroške zgodovine: Vindišarstvo – pomožna nacionalna ideologija . Predava univ. prof. dr. Andrej Moritsch	Dom v Tinjah
Petek, 14. 1. 20.00	v Kulturnem domu v Šentjakobu	Maturantski ples Višje šole Šentpeter ; Igra ansambel „Rubin“, disko z DJ Mike's „Musik-express Villach“	VŠGP Šentpeter
Sobota, 15. 1. 20.00	v Kulturnem domu na Radišah	18. Radiški ples Igra ansambel „Gašperji“	SPD „Radiše“
Sobota, 15. 1. 20.00	pri Kovaču na Obirskem	Športni ples – igra ansambel „Čudežna polja“ Velika tombola!	SŠK Obir
Sobota, 15. 1. 19.30	v Modestovem domu v Celovcu	V Novo leto z Gallusom – mešani pevski zbor Jakob Petelin Gallus vabi na novoletni koncert. Nastopa tudi pobrateni zbor Singgemeinschaft Gmünd.	MePZ Gallus
Nedelja, 16. 1. od 14. do 16.00	v Domu v Tinjah	Srečanje lovcev z izobraževalnim programom	

RAZSTAVE

CELOVEC

– Mohorjeva knjigarna – razstava del Jožice Serafin
– Deželna galerija, Burggasse 8 – Valentin Oman (do 31. 1. 94)
– Galerija Walker, R. Wagnerstr. 36 – Alois Köchl, Peter Krawagna in Valentin Oman (do 30. 1.)

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKÉ ODDAJE

18.10–19.00

Četrtek, 6. 1.
06.30–07.00– „Kdor išče, tega se je dotaknila ljubezen“
18.10–18.30 Glasbena produkcija leta. II

Petek, 7. 1. Narodov zaklad: ljudska pesem

Sobota, 8. 1. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 9. 1.
6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (dr. Nace Laurenčič)
18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 10. 1. Odsev založniške dejavnosti v bralni kulturi

Torek, 11. 1. Partnerski magazin

Sreda, 29. 12. Glasbena sreda



OBZORNÍK

Novo obdobje med Izraelom in Vatikanom

VATIKAN/JERUZALEM. Konec leta 1993 sta se po večletnih pogajanjih končno med seboj priznala Izrael in Vatikan, zgodovinska antipoda in partnerja obenem. S tem je bila zapolnjena vrzel, ki je bila v škodo Vatikanu, predvsem pa odnosom med Judi in katoličani in ki so jo predvsem antisemitski krogi, najsi so to bili arabski ali evropski in ameriški, vselej z velikim zadovoljstvom odobraval. Eno od doslejšnjih poglavitnih

ovir za navezavo diplomatskih odnosov med Vatikanom in Izraelom, to je status Jeruzalema kot glavnega mesta treh monoteističnih religij, bosta državi vzajemno rešili v posebni podkomisiji. Brezdvomno pa je liberalizacija odnosov med Izraelom in Palestinci pospešila normalizacijo med Vatikanom in Izraelom, kajti precejšen del Palestinecev, predvsem okoli Jeriha, je katoliške veroizpovedi.

Mehika: krvavi punt Indijancev

MEXICO-CIUDAD. Upor Indijancev ni presenetil samo Mehike, ampak ves svet. V najjužnejši in najrevnejši zvezni državi Mehike, Chiapas, so se uprli potomci nekdanjih vladarjev Aztekov proti izžemanju, revščini in tlačanstvu veleposestnikov. Indijanci so se združili v osvobodilnem gibanju „Zapatistična osvobodilna armada“, imenovani po mehiškem socialnem revolucionarju

na začetku tega stoletja, Emilianu Zapati, ki je zahteval zemljiško reformo in osvoboditev indijanskega prebivalstva izpod tlačanstva. Po naročilu vlade je bil Zapata leta 1919 umorjen. V zadnjih letih so se življenjski pogoji za indijansko prebivalstvo izredno poslabšali, vrhu tega je vlada na območju Indijancev naselila na tisoče kmetov iz severne Mehike in pospešila sečnjo pragozda.

Pogajanja med Hrvati in Bosanci

DUNAJ. V avstrijski prestolnici so se ta teden pod pokroviteljstvom diplomatskih posrednikov v jugoslovanskem konfliktu, Stoltenberga in Owna, začeli pogajati Hrvati in Bosanci o ozemeljski razdelitvi Bosne. Bosanski premier Ha-

ris Silajdžić je dejal, da Hrvaška po njegovem mnenju ne bo intervenirala v Bosni. Okoli božiča je hrvaški predsednik Tudjman grozil z invazijo hrvaških čet v Bosni, če bojo Muslimani še naprej napadali Hrvate.

Krajišniki za priključitev k Srbiji

ZAGREB/KNIN. Srbi v Krajini so volili in z veliko večino potrdili priključitev te formalno še hrvaške pokrajine k Srbiji. Novi predsednik Krajine je Milan Martić, svojčas v Zagrebu izurjen policist. Zagrebško vrhovno sodišče je volit-

ve v Krajini razglasilo za neveljavne. Uradni Zagreb je sedaj v škripcih glede osvojitve Krajine. Ena struja je za vojaško, druga pa za politično rešitev problema.

Vindišarstvo – pomožna nacionalna ideologija

Pravočasno vas opozarjamo na naslednjo prireditev v okviru serije predavanj „Dileme koroške slovenske zgodovine“, ki bo v sredo, 12. januarja 1994, ob 19.30 uri v Katoliškem domu prosvete v Tinjah na temo: Vindišarstvo – pomožna nacionalna ideologija. Predavatelj: univ. prof. dr. Andrej Moritsch, univerza Celovec. Soprireditelj: Slovenski znanstveni inštitut.

Slovenci niso hoteli biti, Nemci niso mogli biti, biti brez nacionalnosti pa ni bilo več dovoljeno.

V drugi polovici 19. stoletja je prišlo na Južnem Koroškem – kakor tudi v drugih evropskih jezikovno mešanih ozemljih – do nacionalnega razločevanja.

Po narodnostnem kriteriju jezika se je začela slovensko-nacionalna skupnost omejevali od nemškonacionalne. Vzroki za formiranje obeh nacionalnih koletivov so bili politične narave: Slovenci so hoteli postati enakopravni z nemško govorečim višjim slojem. Nemcem pa je šlo za ohranitev njihovega socialnega statusa in uveljavitev liberalnih meščanskih pravic.

Proces nacionaliziranja je zajemal vedno širši krog prebivalcev in z razpa-

dom habsburške monarhije so bili Južnokoroški postavljeni pred odločitev, kateri nacionalni državi hočejo pripadati „Deutsch-Österreich“ (nemški Avstriji) ali južnoslovenski kraljevini. Precejšnji del slovensko govorečih Korošcev se je odločil za nemško-avstrijsko državo.

V nacionalnih kategorijah ujeta zgodovinske je doslej skušalo to odločitev interpretirati na različne načine, vendar jo je mogoče zelo nezadovoljivo pojasniti, ker predpostavljajo nacionalnost kot samoumevno danost. V svoji nemoči do fenomena nacionalnosti je tistim Južnokorošcem, ki so se politično odpovedali jugoslovanski državi, kriterijem nemštva pa niso ustrezali, dalo na razpolago lastno, vindišarsko nacionalnost kot neke vrste pomožno nacionalno ideologijo in sicer v namen samorazumevanja v času integralnega nacionalizma.

Šele pripravljenost za načelni dvom o nacionalnih ideologijah omogoča razlago. Ravno ideologija vindišarjev se da zaradi lahkega spoznanja njenih političnih namenov in krčevitega prikrajanja etničnih kriterijev uporabiti kot klasičen primer za prikaz konstrukta nacionalne ideologije.



TRIBUNA BRALCEV

Slovenski socialisti – slepa pokorščina ali politična naivnost?

To vprašanje si stavljam, kadar berem stališča predstavnikov DS narodnosti v SP do najrazličnejših vprašanj, ki se tičejo slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Koroška SP je že leta 1974 pokazala svoj pravi (rjavo obarvani) obraz, ko je moral oddati mesto deželnega glavarja Hans Sima, samo zaradi tega, ker je poskušal vsaj deloma normalizirati odnos med večino in manjšino v deželi.

Pod deželnim glavarjem Wagnerjem se je SP zavestno približevala skrajno desnim krogom, s ciljem, da bi obdržala absolutno oblast. Ko je prišel na krmilo Peter Ambroz, so nekateri pričakovali notranjestransko „čiščenje“ v smeri načel socialistov.

Ta pričakovanja so najkasneje z diskusijo o 10. oktobru kot prostem delovnem dnevu, utonila.

Utonilo pa je tudi upanje, da bodo slovenski socialisti z ustanovitvijo DS postali faktor, ki ga bo treba resno upoštevati. Ne, ostali so to, kar so bili; politično plitva skupnica, ki ima nalogo, da ob najrazličnejših volitvah mobilizira čim več slovenskih volilcev. Samo tako si lahko razlagam izjavo predsednika te skupnice, češ da zagovorniki

skupnega demokratičnega zastopstva podpirajo „iredentistične tendence“, ki naj bi se rojevale nekje v Ljubljani. Ta izjava preseneča predvsem zaradi tega, ker je danes lojalnost koroških Slovencev do Avstrije nesporna in so si le v prvih letih po drugi svetovni vojni nekateri koroški „tovariši“ današnjih „prenoviteljev“ zaradi svojih svetovnonazorskih preferenc želeli državno mejo bolj severno.

Kot se zdi, se predsednik te skupine ne zaveda, da s takimi izjavami napeljuje vodo na mlin nemškonacionalcev na čelu s predsednikom svobodnjakov, ki bo na ta način spet lažje ustrahoval „domovinski zveste“ ter konec koncev tudi lažje dosegel tisto, česar si nihče od nas ne želi; ponovno izvolitev za deželnega glavarja te dežele. Ne bi se čudil, če bi se glasil glavni naslov katkega slovenskega tednika nekje leta 1996 J. H., predsednik dež. šolskega sveta in dež. glavar imenoval T.O. za šolskega nadzornika, saj se slepa pokorščina v tej deželi primerno obrestuje.

Odgovor na v naslovu zastavljeno vprašanje se torej glasi: Slepa pokorščina in politična naivnost.

Franc Smrtnik, Korte

O „izdajalcih“

Mislil sem, da bo Tednik objavil odziv na pisanje dne 17. dec. 1993, pa sem se zmotil. Najbrž „iz uredniških razlogov“ naj bi obveljala le ena resnica, „enotna“ in absolutna. – Dobro je, da imamo še en tednik!

Spet se je našla kost, ki jo glodajo s tolikim užitkom. Nekateri z naslodo jemljejo v usta tudi besede, kot je gornja.

Vztrajam: Pernthalerjeva zamisel samoupravljanja vsebuje zametke novega iredentizma. Razumljivo, saj je modelu botrovala politika Južne Tirolske. Po zadnjih volitvah pa še Tednik ni več tako zateleban v vzore iz dežele južno od Brennerja.

Zdi se mi neprimerno, če pozdravljajo in pospešujejo ureditev etnične zbornice na Koroškem predstavniki slovenskega parlamenta in vlade. Za v „zibel slovenstva“ zazrte kroge je dežela knežnjega kamna, vojvodskega prestola in Miklove Zale še vedno ali znova „terra irredenta“, nedoločeno ozemlje. Mogoče se je res komu zahotelo nove vplivanske sfere? Meje niso ogrožene. Besede, ki kdaj pa kdaj iz romantičnih sanj odmevajo preko Karavank, kulturni sožitja v naši deželi še nikoli niso dobro dele.

Ta žlehtni Ogris hoče torej biti spet boljši ali slabši od hajmatinstva. Naj bo! Stari grešnik še odveze ne išče. Samo: Če ni zapis v Kleine Zeitung zadel občutljivo točko, kjer maček

zacvili?

Prisrčna hvala Andreju Wakounigu za prijazno vabilo! V istem Tednikovem prispevku lahko bere, da si želi Delovna skupnost „Avstrijske narodnosti v SPÖ“ konstruktivnih pogovorov. Poiskati bo treba le boljšo osnovo kot je od HJ naročeni Pernthalerjev model.

T. Ogris

Imenovanje

Škof Egon Kapellari je mag. Marjana Schusterja imenoval za novega dušnega pastirja beljaške bolnišnice. Marjan Schuster, doma v Rožeku, je po obisku Slovenske gimnazije zaključil študij teologije v Solnogradu in bil leta 1979 posvečen v duhovnika.

Kotmara vas: proračun za 1994

Denarna odeja se nasplošno krči. To čutijo zelo ostro občine, ki denarno niso močne, kakor npr. kotmirška. Za leto 1994 je sicer uspelo sestaviti izravnani proračun. A kaj, ko pa je bilo treba črtati vse večje načrte. Tudi otroški vrtec, ki ga bojo odprli jeseni letos, v proračunu še ni zajet. Vse te postavke bo treba spraviti v dodatne proračune. Občinski svet je proračun odobril na svoji zadnji letošnji seji, peti po vrsti, v četrtek, 30. decembra 1993.

Redni proračun znaša 25.900.000 šilingov, izredni pa 500.000. Med večje lastne dohodke spadajo zemljiški davek na nekmetijske površine (1.204.000), davek na pijače (1.300.000) in davek od skupne vsote plač (950.000). Od podpor si pričakuje občina 13.720.000. Zelo jo bremenijo razni prispevki v skupne sklade, npr. za bolnišnice (1.720.000; 1993: 1.097.000; obračun za 1992: 872.542) in za zidavo šol (1.686.000).

Občinski svet je temeljito

razpravljal o denarnem položaju, o poročilu nadzornega odbora in sklenil tudi dodatni proračun za leto 1993 (redni se je zvišal od 25.328.000 za 3.638.000 na 28.965.000, izredni pa od 500.000 za 9.226.000 na 9.726.000; skupno torej v dohodkih in izdatkih 38.692.000).

Priključek na kanal se je zvišal na 35.000 šilingov na 100 m² stanovanjske površine. Pričakovati je, da se bojo letos le začela dela na Ilovju. Pri kotmirški Raiki ima občina kredit na tekoči račun (500.000). Občinski svet je odobril tudi nastavitveni načrt za leto 1994.

Dolgoletni občinski odbornik Josef Krašnik (SPÖ, več let predsednik in od leta 1991 naprej podpredsednik odbora za kmetijstvo in gozdarstvo) je odstopil; kot novi je prisegel njegov brat Reinhard Krašnik.

Za konec je župan Hugo Götzhaber prebral predlog EL (občina naj nabavi visokotlačno čistilno pripravo). Božičnica je bila pri Krzrnarju na Gorjah.

J.W.

GALA - Arts
AUSTRIA SLOVENIA
INT. ARTIST MANAGEMENT

VABI NA

K O N C E R T

EROS

RAMAZZOTTI

15. januarja 1994, ob 20. uri
na celovškem sejmišču, hala 7

Predprodaja vstopnic:

- turistična agencija SPRINGER, Wiesbadener Straße 1, Celovec, in v vseh poslovalnicah
- pri vseh poslovalnicah BANK AUSTRIA AG za člane in nečlane
- znižana cena za člane CLUB-AUSTRIA

Bank Austria
Aktiengesellschaft

Club
AUSTRIA

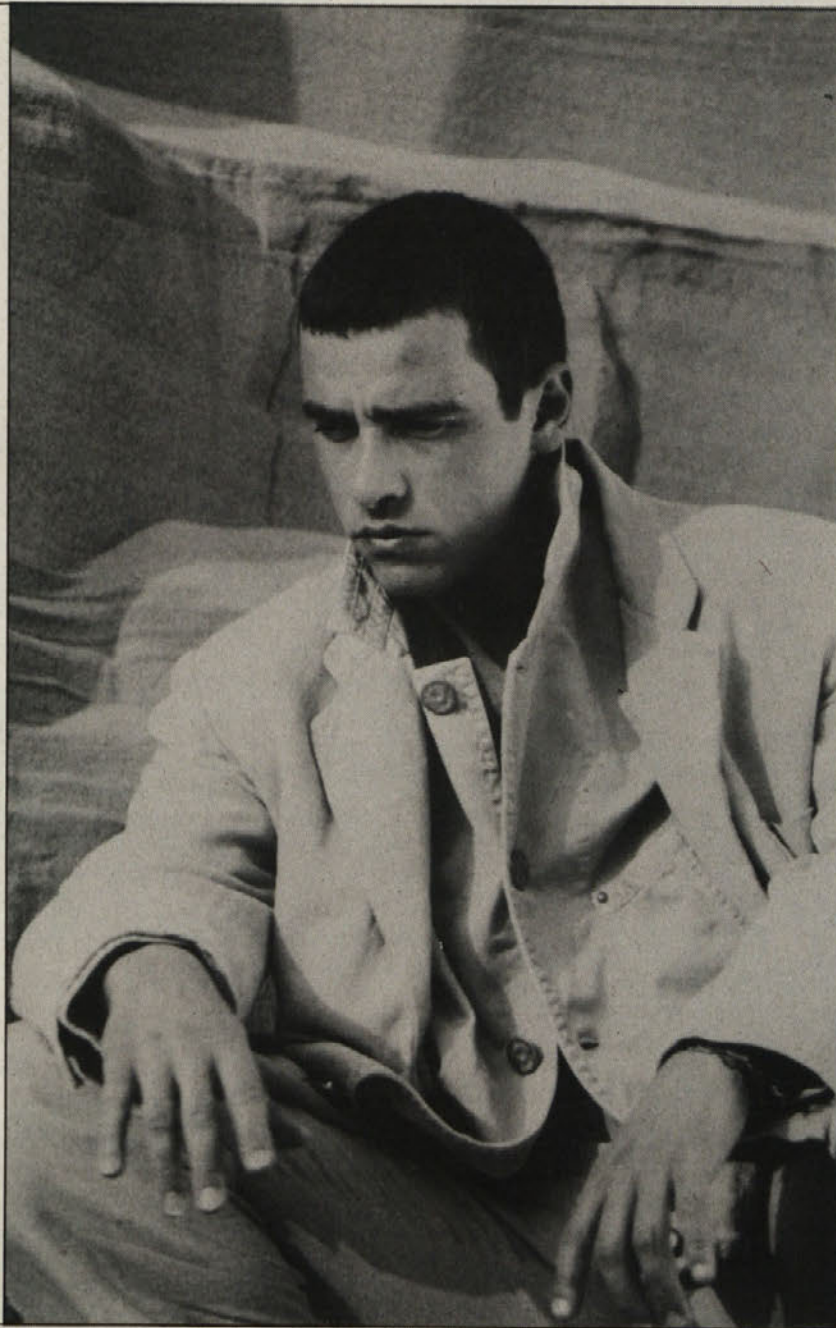
KLEINE
ZEITUNG



ZÜRICH KOSMOS AG

JENSCHTATZ MANFRED

HANS-WIEGELE-STR. 6 · A-9100 VÖLKERMARKT
TELEFON 0 42 32 / 24 54-0 · 0 66 3 / 84 5 309



Uspešni košarkarji SAK

S samimi zmagami so košarkarji SAK zaključili tekmovalno leto v starem letu, kar mislijo nadaljevati tudi v novem letu.

Mladinci SAK so se šele konec decembra vključili v tekoče klubsko prvenstvo in prvo tekmo končali z zmago. Ta zmag pa šteje še toliko več, ker so premagali vodečo moštvo na lestvici **Bau Egger Citroen s 57:48**; Najboljši igralec SAK je bil Janez Tomc, ki je poskrbel tudi za potrebne koše.

Šolarji SAK so predvsem v zadnji tekmi pokazali, da je treba tudi z njimi računati pri podelitvi koroškega klubskega prvaka, kjer so s 40! točkami prednosti premagali sovratni-ke iz Wolfsberga.

BBC Wolfsberg – SAK 34: 74 S. Vavti (25 točk), T. Jager (16), L. Korošec (15), D. Ramalan (8), Kuežnik (5), Prušnik (2). **Lerchenfeld – SAK 32:38** T. Jager (16 točk), S. Vavti (10), Kuežnik (6), Ramalan (4).

Juniorji SAK so si s prepričljivo zmago zagotovili mesto v play-off, mesto med najboljšimi štirimi, kar pomeni, da jim je le še uspelo doseči krog tistih, ki se bodo v naslednjih tekmah potegovali za naslov koroškega prvaka.

Z vrnitvijo poškodovanega Štefana Hribarja se je vrnila v moštvo samozavest in sedaj zopet igrajo sproščeno in uspešno.

Seveda je pot do naslova prvaka še trda, vendar

so fantje v stanju premagati tudi Citroen-Bau Egger, če bodo zbrano napadali in branili.

SAK – BBC Wolfsberg 74:40 (33:14) S. Wein (19), Lempl (14), Sienčnik (13), Hribar (10), Gregorič (7), K. Kranjc (6), M. Kranjc (6), Tomc (2).

SAK – ASKÖ Beljak 57:45 (27:27) Štefan Sienčnik (33 točk), Hribar (9), Lempl (6), Gregorič (3), K. Kranjc (4), S. Wein (2).

V tej tekmi je bil izredno dobro razpoložen Štefan Sienčnik, ki je dal več kot polovico točk. Prvič po hudi poškodbi (strgana vez v gležnju) pa je igral zopet Štefan Hribar, čigar navzočnost je pomagala, da je celotno moštvo odločno zaigralo.

Športna sekcija SPD „Zarja“

vabi na

24. Sankarsko tekmo

ki bo 9. januarja 1994 v Lepeni po Auprihovi cesti

Štartne številke do 11.30 v cilju. Štart ob 20.00. Tekmujemo v 12. skupinah in v skupini dvojice. Proga je primerna za vsakogar zato še posebej vabimo družine, da se udeležijo te tekme in si z otroki pripravijo lep nedeljski popoldan!

Za vse, ki se posebej prijavijo, šteje ta sankarska tekma za „Obirpokal“ in k „Zarjinim športnim igram“ (Točnejše informacije dobite v cilju).

Vsi prisrčno vabljeni!
Odbor športne sekcije

Uspešni Šentjanščani

Za božične in novoletne praznike so člani ŠD Šentjanž na raznih tekmovalnih dosegli zadovoljive uspehe. 26. in 27. decembra 1993 je Danijel Užnik sodeloval na odprtem slovenskem smučarskem prvenstvu in v veleslalomu dosegel 22. mesto, v slalomu pa je v prvem krogu s štartno številko 44 bil 21., samo tri sekunde za Koširjem, a je tekmovalje bilo razveljavljeno. Za konec leta so dekleta Silvana Oraž, Birgit Filipič in Marion Maloveršnik tekmovala na Weinebene (Štajerska). S. Oraž je bila najboljša koroška smučarka. Za Tri kralje je Danijel Užnik tekmoval na Pohorju, ostali smučarji ŠD Šentjanž pa na Mokrinah.

Nogomet v dvorani

Slovenski atleti so še v starem letu nastopili na dobrodelnem turnirju v dvorani v Velenju, kjer so igrali proti moštvi, sestavljenemu iz najboljših igralcev I. in II. slovenske lige ter jasno podlegli in v končni uvrstitvi zas-

sedli le 4. mesto. Ta nastop slovenskih nogometašev je veljal kot prispevek za humanitarno pomoč vojnim invalidom v BiH, kar je gotovo bistveno važnejše kot športni uspeh.

Karate

SŠK Obir ima zopet koroškega karate prvaka

19. 12. 1993 je nastopil SŠK Obir na koroškem prvenstvu v karate v Trgu s štirimi tekmovalci: Damir Polanšek, Florian Reiter, Jasmin Bajrič in Samo Sobočan (vseh udeležencev je bilo 63).

Koroški prvak v svoji skupini do 15 let pa je postal Reiter Florian in odlično 3. mesto je zasedel Jasmin Najrič. Karateisti v ekipi, ki so tekmovali za SŠK Obir, pa so dosegli odlično 2. mesto.

ŠD Zahomec

ŠD Zahomec praznuje letos 40-letnico obstoja. V okviru te obletnice bodo v skakalnem centru v Zahomcu prirejali sled- eča tekmovanja:

nedelja, 9. 1. '94, pokal otrok in šolarjev v okviru industrijskega pokala na 35 m in 50 m skakalnici;
nedelja, 16. 1. '94, skoki za avstrijski pokal, skozi za šolarje in mladince na 50 m in 75 m skakalnici.



Vedno več navijačev prihaja na košarkarske tekme SAK v Mladinski dom

Janko Zwitter postal predsednik konjerejcev

Koncept odprtosti je obveljal

Zbornični svetnik Skupnosti južnokoroških kmetov in podžupan občine Straja vas, Janko Zwitter, po domače Abujč iz Zahomca, je 18. decembra 1993 bil v Trgu (Feldkirchen) izvoljen za predsednika Koroške konjerejske zveze. Janko Zwitter kot predstavnik samostojnega volilnega nastopa koroških Slovencev zastopa ZSO v narodnostnem sosvetu. Z njim se je pogovarjal Franc Wakounig.

Kdo vas je predlagal za predsedniško mesto koroških konjerejcev in koliko protikandidatov je bilo?

Za predsedniško mesto so me poleg Ziljanov predlagali še pliberški in podjunski konejerci ter kmetje iz Dravske doline. Seveda pa nisem bil edini kandidat, poleg mene sta se za

to mesto potegovala še kmet Müller-Ettinger iz Krške doline ter bivši štalenski župan Wolf.

Ste bili izvoljeni že v prvem kolu?

Ne, bila sta potrebna dva niza. V prvem nizu je Müller-Ettinger dobil 282, Wolf 659, jaz pa 834 glasov. V drugem nizu pa 1227 glasov in s tem sem bil izvoljen za predsednika konjerejske zveze.

Kaj so po vašem mnenju bili odločilni dejavniki, da ste kot slovenskokoroški konjerejec bili izvoljeni za predsednika tega deželnega strokovnega združenja?

Vsak kandidat je najprej seveda predstavil svoj delovni program. Poudaril sem vse pomembnejšo vlogo, ki jo igra in jo bo igral konj kot ekološka delovna sila v kmetovanju, pri čemer sem predvsem opozoril na izkušnje Ziljanov. Pri nas imamo nad 1000 hektarjev močvirnatih obdelovanih površin, na katerih se je konj izredno obnesel kot delovna sila.

Na Koroškem imamo na

2600 kmetijah trenutno 5400 konj raznih pasem. Največ je norikov, haflingerjev in toplokrvnih. Od tega je 530 žrebet, 2750 kobil, ostalo pa so celaki (plemski konji) in in konji. Po načelu enakopravnosti in da bi tudi nagradili delo konjerejcev, sem zahteval, da je treba podpreti konjerejo in izvoz konjev z enakimi ukrepi kot govejerejo. Za kobile z žrebeti (kobile dojilje) naj veljajo iste podpore kot za krave dojilje (krave s teleti). S tem bi namreč dodatno dvignili zanimanje za konjerejo.

To pa je možno doseči samo z lastnimi finančnimi sredstvi. Zato sem zahteval deset milijonov za vzrejo in izvoz konjev; za izvoz govedi je namreč na razpolago 60 milijonov šilingov.

Navzoči konjerejci so seveda vedeli, kdo da sem, da sem koroški Slovenec in zbornični svetnik Skupnosti južnokoroških kmetov. Pri predstavitvi programa sem zavestno poudaril pomen znanja jezikov in prekomejnega sodelovanja v alpe-jadranskem in tudi v vseevropskem prostoru. Opozoril sem na trg v Sloveniji in v Italiji in poudaril, da se bomo kot konjerejci na obeh trgih, predvsem pa na velikanskem italijanskem tržišču uveljavil

le, če bomo ob svoji konjerejski strokovnosti obvladali tudi jezike tega tržišča – in to sta slovenščina in italijanščina. Konjerejci so razumeli moje sporočilo in ga potrdili.

Morda še to: Predsednik koroške kmetijske zbornice Wal-

fried Wutscher je izid volitev ocenil kot „senzacionalen“ in mi je za izvolitev pošteno čestital, čeprav sta „njegova“ kandidata podlegla.

Čestitke za izvolitev, obilo uspeha pri delu in hvala za pogovor!



Podžupan Janko Zwitter

Iščem gospo, ki ima veselje z otroki, za varstvo 3-letnega fanta na domu!

Tel.: 0463/513557
Rant Irmi, Paulitschg. 4, Celovec.